

YHTENÄINEN EUROMAKSUALUE

YRITYKSILLE

Huhtikuu 2009

Finanssialan Keskusliitto

*Bulevardi 28
00120 Helsinki
etunimi.sukunimi@fkl.fi
www.fkl.fi*

YHTENÄINEN EUROMAKSUALUE (SEPA) MITÄ SE MERKITSEE YRITYKSILLE?

SISÄLTÖ

1. Johdanto	2
2. Yhtenäinen euromaksualue yrityksille	4
3. SEPA-palvelut	5
4. E-lasku ja automaattisen maksamisen palvelut	7
5. Yrityksen valmistautuminen SEPAan	10
6. SEPA, uusia haasteita	12
7. Euroopan maksuneuvosto	13
8. Maksupalvelulaki	14
9. Sanasto	16

1. JOHDANTO

Yhtenäinen euromaksualue, Single Euro Payments Area (SEPA) on EU:n laajuinen maksamisen integraatiohanke, jonka tavoitteena on toteuttaa EU:n maksuliikenteen kotimarkkina-alue. SEPAan kuuluvat EU-maat (27) sekä Islanti, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi.

Tämä esite on tarkoitettu yleiskuvaukseksi yrityksille SEPASTA. Konkreettisemmat valmistautumishjeet löytyvät Finanssialan Keskusliiton kotisivuilta www.fkl.fi. Lisää tietoja SEPASTA löytyy myös Suomen Kansallisesta siirtymäsuunnitelmasta. Suunnitelma on myös FK:n kotisivuilla.

Vuonna 2002 toteutetun käteisen eurorahan käyttöönoton jälkeen EU-maiden hallitukset, Euroopan Unioni ja Euroopan Keskuspankki ovat painottaneet euromääräisten maksujen käytäntöjen yhtenäistämistä. Kansallisten maksujärjestelmien kirjon yhtenäistäminen on jatkoa kohti yhteistä, toimivaa valuuttaa.

Vaikka SEPAN taustalla ovat EU komission asettamat tavoitteet, joita myös Euroopan Keskuspankki tukee, on hanke kuitenkin eurooppalaisten pankkien organisoima.

SEPA vaikuttaa jokaiseen kuluttajaan, kauppaan, julkishallintoon, yritykseen ja yhteisöön, jolla on pankkisuhde euroalueella samoin kuin jokaiseen maksamisen palveluja tarjoavaan palveluntarjoajaan.

Siirtymäkauden jälkeen kuluttajat, yritykset ja yhteisöt voivat maksaa ja vastaanottaa euromääräisiä maksuja sekä maan sisällä että maan rajojen ulko-

puolelta. Maksun ehdot, maksajan ja saajan oikeudet ja velvollisuudet ovat samat riippumatta siitä, onko maksu maiden sisäinen vai niiden välinen.

SEPALLA on vaikutusta kaikkeen euromääräiseen maksamiseen, kun yhtenäiset maksamisen käytännöt ja standardit otetaan käyttöön. Siirtymäajan jälkeen SEPA-palvelut ja -standardit tulevat korvaamaan nykyiset, kansalliset maksamisen käytännöt. Yrityksille yhteiset standardit, nopeampi maksujen välitys ja yksinkertaisempi käsittely tehostavat kassanhallintaa, alentavat kustannuksia ja helpottavat liiketoiminnan laajentamista uusille markkinoille.

Äskettäin tehdyn Euroopan komission tilaaman tutkimuksen mukaan siirtyminen nykyisistä kansallisista maksamisen menetelmistä SEPA-palveluihin tuo kuuden vuoden aikana 123 miljardin euron hyödyn maksupalveluiden käyttäjille.

SEPASTA tulee totta, kun valtaosa euromääräisistä maksuista siirretään kansallisista maksamisen menetelmiin. Eurooppalaiset pankit ovat tärkeässä roolissa SEPA-migraation toteutumisessa. SEPA toteutuu kuitenkin vasta sitten, kun yritykset ja julkinen sektori tukevat sitä, ja tekevät tarvittavat muutokset omiin järjestelmiinsä.

Eurooppalaisten pankkien toimenpiteet SEPA:n edistämiseksi

- Yli 4 300 pankkia 31:sta maasta, edustaen noin 95 % Euroopan maksuliiketoimijoiden, käynnistivät euromaksujen välittämisen SEPA-tilisiirtoina tammikuussa 2008.
- SEPA-suoraveloituksen käyttöönotto tapahtuu marraskuusta 2009 alkaen
- SEPA-tilisiirto perustuu UNIFI (ISO 20022) XML sanomastandardiin. Pankit uskovat standardin käytön laajenevan myös Euroopan ulkopuolelle.
- Kansainvälisen ISO-standardin mukainen tilinumero ”International Bank Account Number (IBAN)” ja pankin tunnus ”Bank Identifier Code (BIC)” otettu käyttöön.
- Eurooppalaiset pankit ovat luoneet puitteet euromaksualueella toimiville yleiskäyttöisille maksukortteille.
- Yleiseurooppalainen maksujenselvitysinfrastruktuuri on rakennettu.

2. YHTENÄINEN EUROMAKSUALUE YRITYKSILLE

Yhtenäisen euromaksualueen tulo tarjoaa hyvät mahdollisuudet yritykselle tarkastella käytössään olevia maksujärjestelmiä ja prosesseja.

Kustannusten vähentäminen

Uuden kansainvälisen standardointijärjestön ISON UNIFI XML sanomastandardin (ISO 20022) käyttöönotto mahdollistaa yrityksille maksamisen käytönten suoraviivaistamisen. Tämä alentaa merkittävästi kansallisten maksuformaattien käyttämiseen ja ylläpitoon liittyviä kustannuksia.

Maksuliikepalveluista ja niiden hinnoittelusta tulee entistä läpinäkyvämpää, joten palveluntarjoajien vertailu on yritykselle entistä helpompaa.

Kohti tehokkaampaa kassanhallintaa

SEPA:n myötä yritykset voivat vähentää ulkomaisien keräilytiliensä määrää, vähentää käyttämiensä pankkien lukumäärää sekä keskittää euroalueen toimintonsa likviditeettiä Suomeen. Erot kotimaan ja rajat ylittävien euromaksujen välillä poistuvat SEPA-alueella.

Kynnys kansainväliseen liiketoimintaan alenee

Erilaisten kansallisten maksujärjestelmien ja -formaattien moninaisuus hankaloittaa vielä tällä hetkellä yritysten laajenemista ulkomaan markkinoille. SEPA:n myötä kansainvälistyvä yritys voi hyödyntää yhteiseurooppalaista maksuliikeinfrastruktuuria.

Maksujenvälityksen nopeus ennustettavammaksi

Yhtenäisen euromaksualueen myötä tulevat yhdenmukaiset maksujen välitysajat helpottavat maksamista. EU:n maksupalveludirektiiviin perustuva maksupalvelulaki tulee voimaan 1. marraskuuta 2009. Se parantaa entisestään maksujen oikeudellista varmuutta ja ennustettavuutta. 1.1.2012 alkaen maksujenvälityksen nopeus koko SEPA-alueella on toimeksiantopäivä + yksi pankkipäivä.

Täsmäytys yhdenmukaistuu

SEPA tilisiirroissa käytettävä standardi mahdollistaa reskontrien automaattisen täsmäytyksen.

Maksuprosessien keskittäminen vaihtoehdoksi

SEPA mahdollistaa yrityksen taloushallinnossa prosessien keskittämisen erityisesti niiden yritysten osalta, jotka toimivat useassa Euroopan maassa. Kun volyymit keskittämisen myötä kasvavat, yrityksillä on parempi kilpailuasema neuvotella maksujen hoitamisesta ulkopuolisen palveluntarjoajan kanssa ja hyötyä suuremmista volyymeistä.

Yritykset voivat yhtenäisen euromaksualueen myötä halutessaan ulkoistaa maksamiseen liittyvät prosessinsa maksutehtaille (payment factory). Maksutehtaat ovat yrityksiä, jotka toimittavat maksamiseen liittyviä palveluja muun muassa yrityksille, pankeille ja maksujen selvityskeskuksille.

3. SEPA-PALVELUT

SEPA-tilisiirto

SEPA-tilisiirto mahdollistaa yksittäisten euromääräisten maksujen, sekä eräsiirtoina lähetettyjen maksujen automaattisen välityksen ja täsmäytyksen SEPA-alueella. SEPA-tilisiirron summalle ei ole määriteltä ylärajaa.

Ajantasaiset SEPA-tilisiirron säännöt (Rulebook) ja soveltamisohjeet (Implementation Guidelines) ovat saatavilla osoitteessa www.europeanpaymentscouncil.eu.

Ohjeet sisältävät tilisiirron sääntöjen lisäksi myös SEPAssa mukana olevan osapuolen vastuut ja velvollisuudet.

SEPA-tilisiirron etuja

SEPA-tilisiirron tarjoamia etuja ovat kustannustehokkuus, helppous ja mahdollisuus korkeaan automaatioasteeseen.

- Yritys voi samaa maksutapaa käyttäen maksaa laskut sekä kotimaassa että 30 muussa maassa
- Tilisiirrot välitetään täysimääräisinä ilman maksun summasta vähennettäviä kuluja. Maksaja ja vastaanottaja vastaavat vain oman pankkinsa kuluista.
- 140 merkin pituinen maksun erittelytieto välitetty saajalle muuttumattomana ja lyhentämättömänä koko Euroopan alueella. Maksun erittelytieto voi olla muodoltaan vapaa tai strukturoitu.
- IBAN-tilinumerostandardin käyttö yhtenäistää SEPA-alueen maksamiskäytäntöjä.
- Hylättyjen ja palautettujen tapahtumien seuranta helpottuu yhtenäisen ja johdonmukaisen käsittelyn myötä.

- SEPA-tilisiirto mahdollistaa sekä yksittäiset tilisiirrot että maksujen eräkäsittelyä (yksi veloitus lähetettyä maksuerää kohden). Pankkikohtaisessa kirjausmenettelyssä voi kuitenkin olla eroja.
- Maksujenvälityksen nopeus on määriteltä selkeästi.

Suomessa toimivien pankkien lisäpalvelut:

- Tieto maksupäivästä välitetään saajalle Suomessa toimivien pankkien välillä.
- Suomessa toimivien pankkien välillä välitettävissä maksuissa on käytettävissä 9 x 280 merkkiä maksun strukturoidun erittelytiedon välittämiseksi.
- Suomessa käytettävä 20 merkkiä sisältävä viite välitetään saajalle.
- Skandinaaviset kirjaimet (Å, Ä ja Ö) välitetään Suomessa toimivien pankkien välillä.

SEPA-suoraveloitus

SEPA-suoraveloitusta on mahdollista käyttää sekä kansallisiin että rajat ylittäviin suoraveloituksiin koko yhtenäisellä euromaksualueella.

SEPA-suoraveloitus perustuu eurooppalaiseen malliin, jossa maksaja antaa valtakirjan laskuttajalle ja valtuuttaa laskuttajan veloittamaan laskun summan maksajan pankkitililtä.

Valtuutuksen voi antaa paperilla tai sähköisessä muodossa. Valtakirjan voimassaolo lakkaa, kun viimeksi tehdystä suoraveloituksesta on kulunut 36 kuukautta.

SEPA-suoraveloitukset ovat euromääräisiä yksittäisiä tai toistuvia suoraveloituksia, joiden rahamäärää ei ole rajoitettu. Sekä maksajan että laskuttajan tilin tulee olla yhtenäisellä euromaksualueella sijaitsevassa pankissa ja pankkien tulee olla SEPA-suoraveloituksen palvelutarjoajia.

Maksaja voi pyytää suoraveloituksen palauttamista 8 viikon sisällä veloituksesta.

SEPA-suoraveloitus otetaan käyttöön sen jälkeen, kun maksupalveludirektiivi on astunut voimaan koko SEPA-alueella 1.11.2009.

SEPA suoraveloituksen säännöt ja veloitteet on julkaistu EPC:n hyväksymässä sääntökirjassa (Rulebook) ja soveltamisohjeessa (Implementation Guidelines), jotka ovat saatavilla osoitteessa www.europeanpaymentscouncil.eu

SEPA-suoraveloituksen edut

Edut laskuttajalle

- Yksinkertainen ja kustannustehokas tapa periä maksuja.
- Veloituspäivä voidaan määritellä tarkasti.
- Laskuttaja saa varmuuden maksun suorittamisesta ennalta sovitussa aikataulussa.
- Tarjoaa mahdollisuuden optimoida yrityksen kassavirta ja kassanhallinta.
- Saapuneiden maksujen täsmäytys helpottuu.
- Poikkeustilanteiden käsittely voidaan automatisoida (esimerkiksi palautetut ja hylätyt tapahtumat).
- Laskuttaja voi periä saatavia maksajilta 31 maasta yhtä laskutustapaa käyttäen.

Edut maksajalle

- Yksinkertainen tapa maksaa laskuja ja samalla vähentää myöhässä maksettujen laskujen määrää sekä niistä aiheutuvia kustannuksia.
- Helppokäyttöinen – useat SEPA-alueen laskuttajat hyväksyvät SEPA-suoraveloituksen.
- Saapuneiden maksujen täsmäytys on helppoa.
- Mahdollisuus joko paperisen tai elektronisen valtakirjan käyttöön.
- Maksaja voi tietyin edellytyksin pyytää valtuuttamansa maksun palauttamista 8 viikon sisällä veloituksesta.

4. E-LASKU JA AUTOMAATTISEN MAKSAMISEN PALVELUT

E-lasku on Suomessa voimakkaasti kehittyvä palvelu, jollaista ei muualla Euroopassa vielä ole yleisesti käytössä. Suomessa toimivat pankit suosittelevat kansallisen suoraveloituksen korvaamista e-laskuun perustuvilla maksupalveluilla.

E-laskutuksen käyttäminen tuo laskuttajalle merkittäviä hyötyjä. Kustannussäästöjä syntyy järjestelmien yksinkertaistumisesta, saapuvien maksujen vastaanottamisesta viitteellisinä tilisiirtoina ja siitä ettei yrityksen tarvitse lähettää ennakoilmoituksia postitse verkkopankkia käyttäville asiakkaille.

Maksajan kannalta e-laskun maksaminen verkkopankissa on nopeaa ja vaivatonta, sillä maksun maksamiseen tarvittavat tiedot ovat valmiina verkkopankissa. Maksajan tarvitsee vain hyväksyä maksu maksettavaksi. Automaattinen maksaminen on tätäkin helpompaa; Maksaja sopii pankin kanssa laskuttajakohtaisesti, keiden laskuttajien lähettämät maksut pankki voi maksaa automaattisesti eräpäivänä.

Automaattinen maksaminen on maksajan kannalta vähintään nykyisen suoraveloituspalvelun tasoinen. Lisäksi maksajalla on mahdollisuus lisäpalveluihin.

Finvoice-verkkolasku yrityksille

Finvoice-standardi on suomalaisten pankkien yhdessä määrittelemä tapa lähettää ja vastaanottaa e-laskuja, joilla voi korvata paperisen laskun. Verkkolasku voidaan toimittaa saajalle pankkien kautta kuten maksutkin. Finvoice soveltuu kaikenkokoisille yrityksille.

Edut laskuttajalle

- Pankin kautta vastaanottajalle välitettävä lasku on varma ja turvallinen.
- Laskuttaja säästää laskujen tulostus-, postitus- ja materiaalikuluissa.
- Laskuttaja tekee laskuun valmiin maksuehdotuksen. Se mahdollistaa maksutietojen muuttumattoman ja virheettömän välityksen koko laskutus- ja maksuketjun läpi.

Edut maksajalle

- Maksaja vastaanottaa laskun sähköisessä muodossa, joten laskunkäsittely on mahdollista täysin automaattisesti.
- Maksaja voi tarvittaessa avata laskun selaimella ja käsitellä sitä perinteisellä tavalla ilman lisäinvestointia.

Kuluttajan e-lasku

E-lasku on suomalaisten pankkien yhdessä kehittämä turvallinen laskutus- ja maksamistapa, jossa laskut tulevat yritykseltä sähköisessä muodossa suoraan asiakkaan verkkopankkiin.

Suomalaisista jo kaksi kolmesta maksaa laskunsa verkkopankissa. E-lasku on helppo ottaa käyttöön, ja se tekee maksamisen verkkopankissa entistä helpommaksi.

Automaattinen maksaminen

Automaattinen maksaminen on maksajan pankilleen antama pysyvä toimeksianto maksaa verkkopankkiin saapuvat laskut automaattisesti tilisiirtona. Palvelu perustuu laskuttajan lähettämään e-laskuun. Palvelu on jo nyt joissakin pankeissa käytössä verkkopankkiasiakkaille. Pankkien tavoite on, että automaattista maksamista voivat jatkossa hyödyntää myös ne asiakkaat, joilla ei ole verkkopankkia käytössään. Tämä mahdollistaa laskuttajille yhdellä ainoalla laskutustavalla toimimisen.

Automaattisen maksamisen palvelun tavoitteet

Laskuttajan kannalta

- Laskun lähettäminen riittää
- Mahdollisuus kustannussäästöihin
- Vaivaton siirtyminen uuteen palveluun

Maksajan kannalta

- Palvelun taso vähintään nykyisen suoraveloituspalvelun tasoinen
- Mahdollisuus lisäpalveluihin
- Vaivaton siirtyminen uuteen palveluun

Automaattinen maksaminen on maksupalveluiden käyttäjien kannalta vaivaton ja kustannusvaikutuksiltaan edullisin vaihtoehto. Vaikka e-laskupalvelut ovat tällä hetkellä kansallisia, EU:ssa edistetään voimakkaasti e-laskun kehittämistä yleiseurooppalaiseksi laskutustavaksi.

Eurooppalainen e-lasku

EU-komission näkemyksen mukaan e-lasku on oleellinen osa hankintaketjua, ja se yhdistää yritysten sisäiset prosessit maksujärjestelmiin. Käynnissä oleva yhtenäisen euromaksualueen luonti tarjoaa alustan eurooppalaiselle e-laskualoitteelle, jonka arvioidut vuosittaiset säästöt yrityksille ovat 64,5 miljardin euron luokkaa.

EU-komissio on asettanut e-laskun asiantuntijaryhmän laatimaan kehikon eurooppalaiselle e-laskulle vuoden 2009 loppuun mennessä. Asiantuntijatyöryhmän yksi tärkeimmistä tehtävistä on määritellä arvonlisäverolainsäädännön (VAT) muutostarpeet. Euroopan eri maissa arvonlisävero edellyttää laskulta paperimuotoa ja siten e-laskun käyttöönotto edellyttää muutoksia lainsäädäntöön.

SEPA-suoraveloituksen, kansallisen suoraveloituksen ja e-laskun vertailu

Eurooppalainen SEPA-suoraveloitus eroaa nykyisestä suomalaisesta suoraveloituspalvelusta. Merkittävimmät erot ovat SEPA-suoraveloituksen peruutus-oikeus sekä valtakirjamenettely.

SEPA-suoraveloituksessa maksajalla on peruutus-oikeus 8 viikkoa eräpäivän jälkeen. Tämä on nähty tarpeelliseksi, jotta maksajat olisivat halukkaita antamaan tilinsä veloitusoikeuden laskuttajille. Suomalaisessa suoraveloituksessa ei tällaista peruutus-oikeutta ole eikä sellaiseen ole esiintynyt tarvetta, koska suoraveloitusvaltakirjat annetaan omalle pankille.

SEPA-suoraveloituksessa valtakirja annetaan suoraan laskuttajalle, joka vastaa myös valtakirjojen ylläpidosta ja säilyttämisestä. Suomalaisessa suoraveloituksessa laskuttaja saa valtakirjatiedot sähköisesti oman pankkinsa kautta.

Marraskuussa 2009 voimaan tuleva maksupalvelulaki edellyttää peruutusmahdollisuuden tarjoamista maksajille tietyin edellytyksin myös suomalaisessa suoraveloituksessa.

Suomessa pankit panostavat voimakkaasti kuluttajan e-laskun käyttöönoton edistämiseksi. Palvelua pidetään suoraveloitusta kustannustehokkaampana ja yksinkertaisempänä. Pankki voi tarjota verkkopankissaan automaattisen maksamisen palveluita, jolloin e-lasku voidaan maksaa automaattisesti suoraveloitusta vastaavalla tavalla. Vastaava palvelu on kehitteillä myös asiakkaille, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää verkkopankkia. Palvelun arvellaan olevan käytössä vuoden 2010 lopulla.

Suomalainen suoraveloituskäytäntö pyritään säilyttämään siirtymäkauden ajan.

E-laskuun voidaan liittää automaattinen maksaminen ja tätä palvelua suositellaan suomalaisen suoraveloituksen korvaavaksi palveluksi. SEPA-suoraveloitusta suositellaan käytettäväksi rajat ylittävissä maksuissa.

5. YRITYKSEN VALMISTAUTUMINEN SEPAAN

Yhtenäisten SEPA-palveluiden hyödyntäminen yrityksessä edellyttää maksujärjestelmien päivittämistä.

IBAN ja BIC

Kansainvälinen tilinumero IBAN (International Bank Account Number) ja pankin yksilöintitieto BIC (Bank Identifier Code) ovat ainoat käytössä olevat tilinumerot ja pankin yksilöintitiedot SEPA-maksuissa. Niitä on käytetty tähän asti useimmissa maissa vain rajat ylittävissä ulkomaan maksuissa, mutta SEPAn myötä niiden käyttö laajenee myös kotimaan maksuihin.

Suoraveloitus: SEPA-valtakirja

SEPA-suoraveloitusmenettely määrittelee vaatimukset laskuttajan valtuudelle kerätä suoraveloituksia. Se myös yksilöi vaatimukset, joita maksajan pankin tulee noudattaa veloittaessaan maksajan tiliä. Monessa SEPA-maassa sellaiset valtuudet – tai valtuutukset – joita maksajat ovat aiemmin antaneet, ja jotka ovat tällä hetkellä käytössä, eivät täytä SEPA-valtakirjan vaatimuksia.

IBAN ja BIC - Tarvittavat toimenpiteet:

- Tarkista laskutus- ja kirjausmenettelyt.
- Tunnista ja muuta kaikki järjestelmät, jotka käyttävät tilinumeroa ja pankkikoodia.
- Varmista, että IBAN ja BIC ovat helposti liiketoimintakumppaniesi saatavilla.
- Konvertoi olemassa olevissa tietokannoissa tilitiedot IBANiksi ja BICiksi. EPC suosittelee, että kansalliset pankkiyhteisöt tarjoavat keskitettyä konversiopalvelua yritysasiakkailleen; tietoa siitä, miten tällaista palvelua on saatavilla maassasi, löytyy osoitteesta www.europeanpaymentcouncil.eu, Suomessa www.fkl.fi.

Suoraveloitus - Tarvittavat toimenpiteet:

- Huolehdi valtakirjarekisterin luomisesta ja hallinnointiprosesseista.
- Ota huomioon SEPA-muutokset suoraveloitusvaltakirjassa: Ohjeita löytyy EPC:n sivustoilta osoitteesta www.europeanpaymentcouncil.eu
- Kieliversiot valtakirjasta löytyvät samasta osoitteesta. Teksti on käännetty kaikille SEPA-alueen kielille.

UNIFI (ISO 20022) XML –tiedostostandardi

Maksamisessa on nykyisin käytössä lukuisia erilaisia kansallisia maksustandardeja. SEPA-tietosisältö pohjautuu yleismaailmalliseen UNIFI (ISO 20022) XML sanomastandardiin, jota edellytetään pankkien välisissä SEPA-maksutapahtumissa.

Maksutapahtuman erittelytiedot

SEPA-tilisiirto mahdollistaa maksajalta maksunsaajalle välittyvän maksutapahtuman erittelyn joko strukturoidussa tai vapaassa muodossa riippuen maksutapahtumatyypistä.

Erittelytietueen maksimipituus sekä strukturoidussa että vapaassa muodossa on 140 merkkiä ja pankkien on toimitettava erittelytietue kokonaisuena eteenpäin.

Suomessa toimivat pankit ovat sopineet muuta Eurooppaa laajemmasta maksutapahtuman erittelyn välittämisestä. Suomessa toimivien pankkien välillä välitettävissä maksuissa on käytettävissä 9 x 280 merkin pituinen strukturoitu maksun erittelytieto.

Kun laskuttaja lähettää hyvityslaskun, maksajan tulisi maksaa vain veloituslaskujen ja hyvityslaskun nettosumma hyödyntääkseen hyvityslaskun. Tarvitavien veloituslaskujen määrä riippuu laskujen ja hyvityslaskun summista. Maksettavan nettomäärän tulee olla suurempi kuin nolla. Jotta maksun saaja voi kohdistaa maksun automaattisesti, maksajan tulee sisällyttää maksun erittelytietoon riittävästi tietoa maksetuista laskuista ja hyvityslaskusta, esimerkiksi laskujen ja hyvityslaskun viitteet.

Tarkempi kuvaus laajemmasta maksunerittelytiedosta on julkaistu Finanssialan Keskusliiton sivuilla www.fkl.fi.

UNIFI - Tarvittavat toimenpiteet:

Ota yhteys järjestelmätoimittajaan

- Standardista aiheutuvat muutokset yrityksen järjestelmiin on käytävä läpi
- Yrityksen on testattava maksuliikenteen toimittajansa kanssa uudet käyttöönottamansa järjestelmät sekä muutokset aikaisempiin järjestelmiin.

Ota yhteys omaan pankkiin

- Maksuliikennejärjestelmien ja/tai muiden maksuissa käytettävien kanavien SEPA-valmius on varmistettava pankin kanssa.

Maksutapahtuman erittelytiedot - Tarvittavat toimenpiteet:

- Tarkista maksutapahtuman erittelytiedon pituus maksuja tuottavassa järjestelmässä, ja varmista ettei pituus ole 140 merkkiä pidempi maksettaessa muihin SEPA-maihin.

6. SEPA, UUSIA HAASTEITA

SEPAa kehitetään EPC:n johdolla tarkan suunnitelman ja aikataulun mukaisesti sekä läheisessä yhteistyössä yritysten kanssa.

Jo tähän mennessä EPC on toteuttanut muutoksia SEPA-palveluiden sisältöön yrityksiltä tulleiden toiveiden pohjalta. Sekä Euroopan tasoisella että kansallisella sidosryhmätoiminnalla pyritään varmistamaan eri sidosryhmien näkemysten ja kehittämistoiveiden huomioonottaminen SEPA-palveluiden jatkokehityksessä.

Vuonna 2009 käsiteltävänä ovat esim. seuraavat osa-alueet:

- Tili- ja tapahtumaraportointi
- Sähköisten ja mobiilikanavien määrittelyt
- Sähköinen valtakirja (E- valtakirja)
- E-laskutus

S€PA
Single Euro Payments Area
Yhtenäinen euromaksualue

7. EUROOPAN MAKSUNEUVOSTO

Eurooppalaiset pankit ovat sitoutuneet toteuttamaan yhtenäisen euromaksualueen. SEPA hanketta koordinoi Euroopan maksuneuvosto (European Payment Council, EPC), joka on pankkitoimialan koordinointi- ja päätöksentekofoorumi maksuliikkeen osalta. EPC:n tavoitteena on pankkitoimialan itsesääntelyllä tukea yhtenäisen, harmonisoidun, avoimen ja yhteiskäyttöisen maksuliikemarkkinan saavuttamista.

EPC:ssä on tällä hetkellä 72 jäsentä, jotka edustavat pankkeja ja pankkiyhteisöjä. Yli 300 ammattilaista 31 maasta ja pankkisektorin erilaisista toimijoista osallistuu suoraan EPC:n työhön.

EPC määrittelee pankkien yhteisen kannan perusmaksupalveluihin, antaa strategista neuvontaa standardointiin, määrittelee käytännöt ja valvoo tehtyjen päätösten käyttöönottoa.

Pankit osallistuvat EPC:ssä SEPA-palveluiden määrittelyyn. Tällä varmistetaan mukana olevien pankkien sitoutuminen hankkeeseen. Myös sidosryhmien näkemykset huomioidaan SEPA-palveluiden määrittelyssä.

Pankkien väliset säännöt määritellään SEPA-palveluiden kuvauksissa. Niitä on noudatettava pankkien välillä maksutoimeksiantoja toteutettaessa.

Euroopan maksuneuvosto vastaa SEPA-maksusuunnitelmien kehittämisestä ja ylläpidosta julkaisemissaan sääntökirjoissa (Rulebook) määritellyllä tavalla.

Vaikka maksusuunnitelman muodostavat säännöt ja standardit ovat pankkien yhdessä määrittelemiä, on jokainen asiakkaille tarjottava maksupalvelutuote kuitenkin yksittäisen pankin tai pankkiryhmän kehittämä. Maksupalveluntarjoajilla on vapaus tarjota SEPA-maksupalvelutuotteisiin haluamia lisäpalveluita ja piirteitä, kunhan SEPA-suunnitelmien sääntöjä noudatetaan.

SEPA-suunnitelmiin perustuvien maksupalvelutuotteiden kehitys, mukaan lukien kaikki tuotepiirteet kuten hinnoittelu, ei kuulu EPC:n toimialueeseen. Yksityiskohtaiset tiedot asiakkaille tarjottavista SEPA-palveluista saa maksupalveluntarjoajilta.

Maksujen selvitysjärjestelmien ja teknologiatoimittajien tarjoamat SEPA-suunnitelmiin pohjautuvat palvelut eivät kuulu EPC:n toimialaan ja niitä säätelevät markkinavoimat.

8. MAKSUPALVELULAKI

Maksupalvelulaki

- Maksupalvelulaki on laki, jolla pannaan täytäntöön maksupalveluista sisämarkkinoilla annetun direktiivin säännökset.
- Lain soveltamisalaan kuuluvia maksupalveluita ovat muun muassa tilisiirrot, suoraveloitukset ja pankki- ja luottokorttimaksut sekä laissa tarkemmin määritellyissä tapauksissa matkapuhelimella maksaminen.
- Lakiehdotus sisältää säännökset palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuuksista maksupalvelun käyttäjälle. Laissa säädetään myös maksupalveluja koskevan puitesopimuksen muuttamisesta ja päättämisestä, maksutapahtumien käynnistämisestä, toteuttamisesta ja toteuttamisajoista sekä arvopäivän määräytymisestä. Merkittävä muutos nykyiseen on rajat ylittävien tilisiirtojen toteuttamisajan lyhentäminen ensin kolmeen työpäivään ja vuoden 2012 alusta lähtien yhteen työpäivään.
- Maksupalvelulakiin otetaan myös säännökset maksukorttien ja muiden maksuvälineiden käyttöön liittyvistä maksupalvelun käyttäjän ja palveluntarjoajan oikeuksista ja velvollisuuksista. Maksupalvelun käyttäjän vastuu maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä rajoittuisi ehdotuksen mukaan pääsääntöisesti enintään 150 euroon.
- Lakiehdotus sisältää lisäksi muun muassa säännökset palveluntarjoajan vastuusta oikeudettomasti ja virheellisesti toteutetuista sekä toteuttamatta jääneistä maksutapahtumista.
- Maksupalvelulain noudattamista valvovat Finanssivalvonta ja kuluttaja-asiamies.
- Laki tulee hallituksen antaman esityksen mukaan voimaan 1. toukokuuta 2010.

EUROOPAN KOMISSIO

Varmistaa EU-maiden hallitusten jatkuvan sitoutumisen SEPA-toteutuksen.

Luo sopivat lait ja säännökset SEPA palvelujen käyttöönotolle.

Antaa yhtä paljon tukea kuin euron käyttöönoton yhteydessä.

EU-MAIDEN HALLITUKSET

Varmistavat maksupalveludirektiivin johdonmukaisen soveltamisen 1. marraskuuta 2009 alkaen.

Rohkaisevat ja tukevat yhdessä julkishallinnon kanssa SEPAn toteutusta kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Julkishallinnon tuen saaminen on elintärkeää, koska julkisen sektorin osuus EU:n maksuliikenteestä on yli 20 %.

Sopivat kollektiivisesti päivämäärät julkisen sektorin SEPA-palveluihin siirtymiselle.

Allokoivat välittömästi tarvittavat resurssit SEPA-toteutukseen ja siirtymiseen.

Vaativat SEPA-standardien käyttöä julkisten maksupalveluiden hankinnoissa, jolloin pankit voivat tarjota SEPA-maksupalveluita julkishallinnolle missä tahansa SEPA-alueella.

Laativat ja ottavat käyttöön kannustimia, jotka helpottavat siirtymistä perinteisistä maksutavoista SEPA-maksuihin – kuten esim. verohelpotusten myöntäminen edelläkävijöille.

EUROOPAN KESKUSPANKKI JA KANSALLISET KESKUSPANKIT

Euroopan Keskuspankki ja kansalliset keskuspankit tukevat vahvasti yhtenäisen euromaksualueen muodostamista pankkien itsesääntelynä. Tarvittaessa EKP on valmis myös lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin.

9. SANASTO

BIC	BIC-koodi, pankin yksilöintotieto, 8- tai 11-merkkinen SWIFTin antama ISO-koodi, jota käytetään rahoituslaitoksen tunnistena maksutapahtumissa
EPC	European Payments Council, Euroopan maksuneuvosto
EU	Euroopan unioni
Euroalue	Euroalue muodostuu vuoden 2009 alusta niistä 16 maasta, jotka käyttävät euroa laillisena maksuvälineenä
IBAN	Kansainväliseen käyttöön tarkoitettu pankkitilin numeron esitystapa, jolla tunnistetaan yksilöllisesti tietyssä rahoituslaitoksessa tietyssä maassa oleva tili
ISOn UNIFI XML sanomastandardi (ISO 2002)	Maksamisessa on nykyisin käytössä lukuisia erilaisia kansallisia maksustandardeja. SEPA-tietosisältö pohjautuu yleismaailmalliseen UNIFI (ISO 20022) XML sanomastandardiin, jota edellytetään pankkien välisissä SEPA-maksutapahtumissa.
Maksujen selvitys	Pankkien välinen prosessi, jossa välitetään, täsmäytetään ja joissakin tapauksissa vahvistetaan maksumääräykset ennen maksun suorittamista ja johon saattaa sisältyä määräysten netotus sekä suoritusten lopullisten tiliasemien määrittäminen
SEPA-maksusuunnitelma	SEPA-maksuvälineiden käyttöön sovellettavat säännöt ja käytännöt, jotka on sovittu pankkien kesken kilpailuympäristössä
SEPA-maksuvälineet	SEPA-ohjelman puitteissa välitettäviin euromaksuihin Euroopanlaajuisesti käytetyt maksuvälineet
SEPA-suoraveloitus	SEPA-suoraveloitus on maksuväline, jolla voidaan tehdä euromääräisiä suoraveloituskasuja SEPA-alueella pankkitililtä toiselle SEPA suoraveloitusjärjestelmää koskevan sääntökirjan mukaisesti
SEPA-tilisiirto	SEPA-tilisiirtojärjestelmän puitteissa tehdään tilisiirtoja SEPA-alueella SEPA-tilisiirtoja koskevan sääntökirjan mukaisesti
Sidosryhmät	Sidosryhmiä ovat pankit (ja niiden keskusliitot toimielimineen), pankkien asiakkaat (ja niiden yhdistykset) ja valvojat.

